

OKVARA HRBTENJAČE – NOVA ZDRAVILA

Piše: prim.asist.mag. MIRO MIHELIČ

Zadnje čase lahko v nestrokovnem tisku preberemo več novic, večinoma z epohalnim prizvokom, o novih zdravilih, ki bodo »čudežna«. Razvoj res napreduje in nova zdravila čakajo na potrditev varnosti. Zdravila še niso naprodaj.

Omenjam tri novosti. Dve zdravili sta iz skupine zaviralcev PDE-5, ki delujeta v erektilnem telesu penisa. Sildenafilu (viagra, Pfizer) se pridružujeta **tadalafil** (cialis; Lilly ICOS) in **vardenafil** (levitra, nuviva; Bayer in GlaxoSmithKline). Tretja je **apomorfin**. (tabela)

Pri tadalafilu v obliki tablete je manj motenj vida kot pri sildenafilu. Tadalafil deluje dlje, kar bo omogočilo večjo prilagodljivost pri spolnem življenju. V poskusu so moški jemali od 5mg, 10mg do 25mg zdravila in v 57%, 68% in 88% opisali boljšo erekcijo. Tudi pri sladkornih bolnikih z motnjami v erekciji se je ta izboljšala: pri 10mg v 56% in 20mg v 64%. Zdravilo je povzročilo nekaj stranskih učinkov, kot so glavobol, motnje prebave in bolečine v mišicah. Spremembe v krvnih izvidih, krvnem tlaku ali EKG niso našli. Jemanja zdravila skupaj z nitrati tako kot pri sildenafilu ne priporočajo, ker imata součinek.

Vardenafil v obliki tablete je petkrat do desetkrat močnejše zdravilo kot sildenafil. Hitro vstopa v kri in se tam prepolovi v štirih urah. V odmerkih po 5mg, 10mg in 20mg je pomembno izboljšal erekcijo pri 65%, 80% in 85% moških. Pri blago prizadeti erekciji se je pri 79% erekcija povsem povrnila, pri hudo prizadetih pa v 39%. Zdravilo je bilo zelo učinkovito celo pri bolnikih s sladkorno boleznijo, ki se sicer slabo odzivajo na zaužita zdravila. Ker je erektilna motnja mnogo pogostejša pri bolnikih s srčno-žilno boleznijo, so nevarnost vardenafila 10mg preverili s telesno obremenitvijo, ki jo zahteva spolni odnos. Zdravilo v tej dozi ni ogrozilo testiranih. Tudi z nitroglicerinom ni bilo zapletov. Stranski učinki zdravila so bili glavobol, zardevanje, zamašen nos.

Tretje zdravilo je **apomorfin** (uprima, Abbot Lab.) je v obliki tablet, deluje pa v možganih. Ne povzroča odvisnosti in ne narkotičnega učinka kot morfij. Apomorfin draži mesto v možganih, kjer sicer po spodbudnih dražljajih (domišljija, vid, vonj, tip) v možganski skorji prične ukaz za erekcijo, ki potuje po hrbtenjači v žilje erektilnih teles, ki se širijo. Tableta apomorfina pod jezik pospeši to pot. Zdravilo, tableta, ki jo položimo pod jezik, hitreje vstopi v kri. S tem je tudi manj stranskih učinkov in prve presnove, ko zdravilo, ki ga pogoltnemo, preide skozi črevesni krvni obtok in jetra. Tako hrana ne vpliva na zaužito zdravilo. V 20 minutah je nastopila erekcija pri več kot 71% testiranih. Zdravilo se hitro očisti iz telesa. Tako se zmanjša verjetnost za součinke z drugimi zdravili.

Zdravilo je poskusilo več kot 5000 bolnikov. Pri odmerku 2mg in 3mg je 14% bolnikov opisovalo stranske učinke (slabost in vrtoglavica, potenje, zmedenost, omedlevica). Trije odstotki testiranih so opustili zdravilo. Apomorfin ni imel součinka z nitrati, zdravili zoper depresijo ali zdravili zoper povišan krvni tlak.